Raport
w sprawie ilości aktywnych licencji zawodniczych w poszczególnych związkach sportowych wśród młodzieży Mazowsza

sporządzony przez Komisję Sportu i Kultury Młodzieżowego Sejmiku Województwa Mazowieckiego w okresie marzec – wrzesień 2025 r.

Spis treści

Skróty ... 4
WSTĘP ... 5
Wprowadzenie ... 6
Metodologia ... 8
Partnerzy i Patroni ... 10
DANE ... 11
Aeroklub Polski ... 12
Polska Federacja Petanque – Polski Związek Sportowy ... 13
Polska Unia Karate – Polski Związek Sportowy ... 14
Polski Związek Alpinizmu ... 15
Polski Związek Badmintona ... 16
Polski Związek Biathlonu ... 17
Polski Związek Bocci ... 19
Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Bokserski ... 20
Mazowiecki i Warszawski Związek Brydża Sportowego ... 21
Polski Związek Freedivingu ... 22
Polski Związek Gimnastyczny ... 23
Polski Związek Golfa ... 25
Polski Związek Hokeja na Lodzie ... 26
Warszawsko-Mazowiecki Związek Jeździecki ... 28
Polski Związek Judo ... 28
Polski Związek Kickboxingu ... 30
Polski Związek Korfballu ... 31
Warszawski Okręgowy Związek Koszykówki Województwa Mazowieckiego ... 32
Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki ... 34
Polski Związek Łuczniczy ... 35
Polski Związek Łyżwiarstwa Figurowego ... 36
Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego ... 37
Polski Związek Motorowodny i Narciarstwa Wodnego ... 38
Polski Związek Motorowy ... 39
Polski Związek Muaythai ... 40
Polski Związek Narciarski ... 41
Polski Związek Orientacji Sportowej ... 43
Polski Związek Pięcioboju Nowoczesnego ... 44
Mazowiecki Związek Piłki Nożnej ... 45
Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej ... 46
Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki ... 47
Polski Związek Podnoszenia Ciężarów ... 48
Polski Związek Rugby ... 49
Polski Związek Squasha ... 50
Polski Związek Sportu Tanecznego ... 51
Polski Związek Sportów Wrotkarskich ... 52
Polski Związek Strzelectwa Sportowego ... 53
Polski Związek Szachowy ... 54
Polski Związek Szermierczy ... 56
Polski Związek Taekwondo Olimpijskiego ... 57
Mazowiecki Związek Tenisa Stołowego ... 58
Warszawsko Mazowiecki Związek Tenisowy ... 59
Polski Związek Towarzystw Wioślarskich ... 60
Polski Związek Triathlonu ... 61
Polski Związek Zapaśniczy ... 62
Polski Związek Żeglarstwa ... 63
Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej ... 64
Braki danych ... 65
ZESTAWIENIA ... 67
10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U13 mężczyzn ... 68
10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U13 kobiet ... 69
10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U15 mężczyzn ... 70
10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U15 kobiet ... 71
10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U17 mężczyzn ... 72
10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U17 kobiet ... 73
10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U19 mężczyzn ZESTAWIENIE ... 74
10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U19 kobiet ... 75
10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U13 łącznie (kobiety i mężczyźni) ... 76
10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U15 łącznie (kobiety i mężczyźni) ... 77
10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U17 łącznie (kobiety i mężczyźni) ... 78
10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U19 łącznie (kobiety i mężczyźni) ... 79
5 związków z największą liczbą licencji w kategoriach mężczyzn łącznie (U13, U15, U17, U19) ... 80

5 związków z największą liczbą licencji w kategoriach kobiet łącznie (U13, U15, U17, U19) 81
3 związki z największą liczbą licencji łącznie (kobiety i mężczyźni; U13, U15, U17, U19) 82
OBSERWACJE I WNIOSKI 83
Ilość aktywnych licencji zawodniczych dla dyscypliny a jej oglądalność i sportowy *mainstream* 84
Płeć a poziom aktywności sportowej na poziomie zawodniczym 85
Wiek a ilość aktywnych licencji zawodniczych 86
Niszowość sportu a kontynuacja aktywnego zawodnictwa wraz z wiekiem 87
ZAKOŃCZENIE 88
Komentarz autora 89
Podziękowania 90

Skróty

- MSWM – Młodzieżowy Sejmik Województwa Mazowieckiego
- Komisja – Komisja Sportu i Kultury Młodzieżowego Sejmiku Województwa Mazowieckiego III Kadencji
- związek – ogólnokrajowy lub mazowiecki związek sportowy
- M – mężczyźni
- K – kobiety
- U[np. 19] – kategoria wiekowa ‘poniżej’ danego wieku życia
- b.d – brak danych
- PZ – Polski Związek
- PZS – Polski Związek Sportowy
- Adn. – adnotacja autorów
- PWN – Państwowe Wydawnictwo Naukowe
- WSJP – Wielki Słownik Języka Polskiego

WSTĘP

Wprowadzenie

Stworzenie raportu jest inicjatywą podjętą przez Komisję Sportu i Kultury Młodzieżowego Sejmiku Województwa Mazowieckiego III kadencji, której realizacja ma służyć jako podstawa do dalszych prac i działań.

Głównym celem jest zidentyfikowanie preferencji sportowych młodzieży regionu oraz rozpoznania przestrzeni na popularyzację mniej znanych dyscyplin sportowych i ogółu idei aktywności fizycznej. Dodatkowo, Komisja ma na celu zapoznanie się z trendami wzrostów i/lub spadków popularności poszczególnych dyscyplin sportowych w związku z wiekiem i płcią. Podane w raporcie dane dotyczą liczby aktywnych licencji zawodniczych w poszczególnych związkach sportowych, z podziałem na płeć oraz grupę wiekową.

Same licencje zawodnicze to oficjalne dokumenty emitowane przez związek sportowy, uprawniające daną osobę do brania udziału w zawodach na poziomie zawodniczym, tj. półprofesjonalnym lub profesjonalnym. Wydawane są na podstawie spełnienia określonych kryteriów, najczęściej posiadania badań lekarskich oraz zgłoszenia przez zarejestrowany klub sportowy, aczkolwiek warto pamiętać, że może różnić się to w zależności od związku i dyscypliny. Dane licencyjne są jednym z kluczowych wskaźników aktywności sportowej młodego pokolenia na poziomie zawodniczym i mogą stanowić podstawę do analiz dotyczących systemu szkolenia sportowego oraz poziomu infrastruktury sportowej na Mazowszu.

Pierwszym właściwym elementem raportu będzie sekcja danych, w której przedstawione zostaną ilości aktywnych licencji w poszczególnych związkach sportowych pojedynczo. Każda strona danych zawierać będzie następujące elementy:

- U góry, nazwę związku sportowego (ogólnopolskiego lub okręgowego), od którego Komisja otrzymała dane dt. aktywnych licencji zawodniczych.
- Poniżej, datę otrzymania odpowiedzi, będącą równocześnie wyznacznikiem terminu stanu liczby aktywnych licencji.
- Definicję dyscypliny sportowej, zgodną ze Słownikiem Języka Polskiego PWN, Wielkim Słownikiem Języka Polskiego lub innym rzetelnym źródłem (patrz: przypisy), w celu zapewnienia klarowności czytelnikowi przy mniej popularnych, niszowych dyscyplinach sportowych.
- Dane liczbowe, przedstawione w postaci tabeli, z podziałem na wiek i płeć.
- Spostrzeżenia, podkreślające istotne dane lub trendy zmian, formułowane przez autorów częściowo wspomagając się sztuczną inteligencją.

- Formułowaną przez autorów sekcję sugestii, zawierającą propozycje potencjalnych działań podnoszących i/lub wyrównujących poziom aktywności. Sugestie nie są apelami ani opiniami Komisji, a jedynie dalszymi spostrzeżeniami poszczególnych autorów.

Po sekcji danych, znajduje się sekcja zestawień, w której przedstawione zostanie 10 związków z największą liczbą aktywnych licencji w danej grupie (kategoriach wiekowych kobiet i mężczyzn, kategoriach wiekowych łącznie, kategoriach kobiet i mężczyzn łącznie itp.). Zestawienia formułowane będą jedynie dla kategorii wiekowych U13, U15, U17, U19 i U21, jako że są to klasyczne kategorie wiekowe; formułowanie w innej formie byłoby niereprezentatywne.
W przypadku, w którym związek sportowy posługuje się kategoriami z wiekiem parzystym, kategoria niższa parzysta odpowiada kategorii wyższej nieparzystej (np. U12 = U13, U14 = U15 itd.). Taka rozbieżność będzie oznaczona adnotacją.

W kolejnej sekcji, na podstawie analizy danych, zobrazowane zostaną kluczowe obserwacje i wynikające z nich wnioski. Dana strona zostanie podzielona na 3 części:

- Obserwację, w której autorzy przedstawią ważne, według ich mniemania, spostrzeżenie oraz dane liczbowe je popierające.

- Wniosek, stwierdzający co, według autorów, takie dane oznaczają.

- Rozwinięcie, gdzie autorzy przedstawią wszelkie dodatkowe informacje dotyczące danej obserwacji i/lub wniosku.

Po obserwacjach i wnioskach, kończąca sekcja zawierać będzie komentarz autora oraz podziękowania.

Raport, formułowany na podstawie Uchwały 24/2025 MSWM, jest własnością intelektualną Młodzieżowego Sejmiku Województwa Mazowieckiego.

Metodologia

Raport przedstawia dane dotyczące popularności poszczególnych dyscyplin sportowych wśród młodzieży, wyłącznie w województwie mazowieckim, na podstawie badania ilości aktywnych licencji zawodniczych w młodzieżowych kategoriach wiekowych w związkach sportowych odpowiadających dyscyplinie.

Dane zawarte w raporcie zostały pozyskane bezpośrednio od ogólnokrajowych lub okręgowych (odpowiednich dla województwa mazowieckiego) związków sportowych. Członkowie Komisji nawiązywali kontakt drogą mailową oraz telefoniczną z prośbami o udostępnienie informacji. Alternatywnie, Członkowie Komisji pozyskiwali dane z ewidencji zamieszczanych na stronach internetowych związków sportowych.

Komisja rozpoczęła formalne prace nad sporządzeniem raportu 26 lutego 2025 roku, wraz z przyjęciem przez MSWM Uchwały 24/2025. Dane były zbierane do końca sierpnia, dlatego aktualność informacji zależy od daty otrzymania odpowiedzi od danego związku.

W raporcie planowo uwzględnione ma być 68 z 70 związków sportowych oficjalnie rozpoznawanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki[1]. Komisja podjęła decyzję o wykluczeniu z raportu Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz Polskiego Związku Sportu Niesłyszących, ze względu na ich odmienny charakter działalności.

W tabelkach przedstawione zostaną jedynie dane, które Komisja otrzymała w informacji zwrotnej od związków. Rozbieżności występowania kategorii wiekowych, wynikają z kryteriów i systemów funkcjonowania poszczególnych związków sportowych. W niektórych przypadkach, Komisja dysponowała jedynie danymi w skali kraju; takie dane zostaną przedstawione, aczkolwiek nie będą brane pod uwagę przy formułowaniu zestawień, ze względu na regionalny charakter działania Młodzieżowego Sejmiku Województwa Mazowieckiego.

Analiza została przeprowadzona w oparciu o dane stricte liczbowe i dotyczące jedynie młodzieży uprawiającej sport na poziomie zawodniczym. Należy pamiętać, że raport nie dotyczy liczby osób aktywnych fizycznie w jedynie charakterze rekreacyjnym i/lub hobbystycznym. Dodatkowo, w części danych mogą występować różnice wynikające z odmiennych systemów ewidencyjnych lub kryteriów wiekowych stosowanych przez poszczególne związki.

[1] Ministerstwo Sportu i Turystyki – Polskie związki sportowe

Informacje dotyczące wszelkich potencjalnych rozbieżności są zawarte w widocznych adnotacjach, oznaczonych skrótem ***Adn***. W analizie danych członkowie komisji wspierali się sztuczną inteligencją.

Partnerzy i Patroni

Z góry chcielibyśmy podziękować partnerom i patronom naszej inicjatywy, organizacjom, instytucjom i osobom najbardziej poświęconym sportowi młodzieży. Bez nich, raport byłby tylko kolejnym dokumentem.

Organizacja partnerska

RADA MŁODZIEŻOWA
PRZY PARLAMENTARNYM ZESPOLE DS. MŁODZIEŻY

Patroni merytoryczni

TKKF MAZOWIECKIE

SZS

Patroni medialni

eWysMaz.pl
Wysokomazowiecki Portal Internetowy

GAZETA KONGRESY

DANE

Aeroklub Polski

na podstawie ewidencji internetowej z dnia 18 sierpnia 2025 r.

Adn.: Związek obejmuje wiele dyscyplin, zsumowane dane dotyczą: sportu samolotowego, szybownictwa, baloniarstwa, modelarstwa lotniczego i kosmicznego, spadochroniarstwa, motoszybownictwa, lotni, paralotniarstwa, samolotów ultralekkich i śmigłowców.

DEFINICJA DYSCYPLINY[2]

Ogół dyscyplin sportowych, które wykorzystują statki powietrzne.

DANE

Adn.: Dane dotyczą aktywnych licencji zawodniczych nie w woj. mazowieckim, a w całym kraju, tym samym nie będą uwzględniane w zestawieniach.

–	U19	U17	U15
M	93	29	105
K	18	7	26
Suma	111	36	131

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej liczbie aktywnych licencji znacznie przeważa nad udziałem licencji kobiet.
- W przypadku obu płci, kategorią wiekową z najniższym poziomem aktywności jest U17; między kategoriami U15 i U17 liczba aktywnych licencji spada, a po U17 rośnie.
- Różnica liczby licencji między kategoriami U15 i U19 jest względnie mała.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę rozbieżności liczby aktywnych licencji w kategorii U17 w odniesieniu do pozostałych kategorii wiekowych.

[2] Wikipedia – Sporty lotnicze

Polska Federacja Petanque – Polski Związek Sportowy

odpowiedź uzyskana 5 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[3]

Gra wywodząca się z Francji, polegająca na rzucaniu metalowymi kulkami w ten sposób, aby znalazły się one jak najbliżej leżącej na ziemi małej, drewnianej kuleczki zwanej świnką.

DANE

Na terenie województwa mazowieckiego w strukturach Polskiej Federacji Petanque – PZS zarejestrowany jest jeden klub, w którym tylko jedna zawodniczka posiada aktywną licencję zawodniczą w kategorii młodzieżowej U23.

Liczba licencji niewystarczająca do formułowania spostrzeżeń i sugestii.

[3] WSJP – Petanque

Polska Unia Karate – Polski Związek Sportowy

odpowiedź otrzymana 5 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[4]

Sport walki pochodzący z Japonii, w którym podstawową rolę odgrywają uderzenia dłońmi i kopnięcia.

DANE

–	U21	U19	U17	U14	U12
M	5	22	22	25	90
K	2	7	14	25	62
Suma	7	29	36	50	152

SPOSTRZEŻENIA

- W najniższej kategorii wiekowej (U12) liczba aktywnych licencji jest najwyższa.
- W starszych kategoriach (U19 i U21) liczba zawodników i zawodniczek wyraźnie spada.
- U dziewcząt spadek liczby aktywnych licencji po kategorii U14 jest bardziej stromy niż u chłopców.
- W kategorii U21 liczba zawodniczek i zawodników jest bardzo niska, co może wskazywać na brak rozwiniętej ścieżki seniorskiej lub odejście od sportu po szkole średniej.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę spadku poziomu aktywności między U19 i U21.
- Podjąć działania logistyczne/organizacyjne/szkoleniowe mające na celu uatrakcyjnienie kategorii U21.

[4] WSJP – Karate

Polski Związek Alpinizmu

odpowiedź uzyskana 20 maja 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[5]

Sport wyczynowy lub turystyka wysokogórska polegające na zdobywaniu szczytów górskich dzięki opanowaniu techniki wspinaczkowej i przy użyciu specjalnego sprzętu.

DANE

–	U21	U19	U17	U15	U13
M	1	9	7	9	1
K	1	0	8	5	0
Suma	2	9	15	14	1

SPOSTRZEŻENIA

- W najstarszej kategorii młodzieżowej (U21) można zauważyć tylko 2 aktywne licencje, co może być spowodowane pokrywaniem się z kategorią seniorską (20+).

Liczba licencji uznana za niewystarczającą do formułowania sugestii.

[5] Słownik Języka Polskiego PWN – Alpinizm

Polski Związek Badmintona

odpowiedź uzyskana 1 kwietnia 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[6]

Gra zbliżona do tenisa, polegająca na przebijaniu lekkimi rakietami przez siatkę lotki.

DANE

–	**U19**	**U17**	**U15**	**U13**
M	79	136	116	96
K	41	74	77	65
Suma	120	210	193	161

SPOSTRZEŻENIA

- Znacząca przewaga aktywnych licencji w kategoriach mężczyzn.
- Badminton jest najpopularniejszy w kategorii U17, czyli w wieku uczęszczania do szkoły średniej.
- Najmniej popularny jest natomiast w kategorii U19.
- Zauważalny jest wyraźny przyrost liczby aktywnych licencji, wraz ze zwiększającym się wiekiem w kategoriach od U13 do U17, nie utrzymujący się dla kategorii U19.

SUGESTIE

- Stosować działania logistyczne mające na celu utrzymanie tendencji wzrostowej liczby aktywnych licencji wraz ze zwiększającym się wiekiem.
- Wzmożyć czynności mające w założeniu czynić sport przystępniejszym w młodszych kategoriach wiekowych.

[6] Słownik Języka Polskiego PWN – Badminton

Polski Związek Biathlonu

na podstawie ewidencji internetowej z dnia 18 sierpnia 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[7]

Dyscyplina sportowa polegająca na biegu narciarskim przerywanym strzelaniem z karabinka do tarczy.

DANE

Adn.: Dane dotyczą aktywnych licencji zawodniczych nie w woj. mazowieckim, a w całym kraju, tym samym nie będą uwzględniane w zestawieniach. Dodatkowo, ze względu na fakt, iż ewidencja internetowa związku podaje tylko rocznik urodzenia zawodnika, tabela przedstawia dane wpisane do klasycznych kategorii wiekowych.

–	U21	U19	U17	U15	U13
M	24	22	24	62	93
K	6	22	36	87	121
Suma	30	44	60	149	214

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji kobiet w łącznej liczbie aktywnych licencji przeważa nad udziałem licencji mężczyzn. Kategoria U21 jest jedyną, w której aktywnych licencji mężczyzn jest więcej.
- Najwyższy poziom aktywności można zauważyć w kategorii U13, a najniższy w kategorii U21.
- W przypadku obu płci, między kategoriami U13 a U17 liczba aktywnych licencji wyraźnie spada.
- Między kategoriami U17 i U21 liczba licencji u kobiet stopniowo spada, u mężczyzn jest względnie stała.

[7] WSJP – Biathlon

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę rozbieżności w trendach spadkowych poziomu aktywności między kategoriami kobiet i mężczyzn i podjąć działania zaradcze.

Polski Związek Bocci

odpowiedź uzyskana 3 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[8]

Sportowa dyscyplina paraolimpijska, wywodząca się od włoskiej gry bocce.

DANE

Wśród zawodników Polskiego Związku Bocci posiadających aktualne licencje zawodnicze w województwie mazowieckim nie znajdują się zawodnicy zaliczający się do kategorii młodzieżowych.

Liczba licencji niewystarczająca do formułowania spostrzeżeń i sugestii.

[8] Wikipedia – Boccia

Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Bokserski

odpowiedź uzyskana 8 sierpnia 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[9]

Sport, w którym dwóch zawodników ustawionych na ringu, w specjalnych rękawicach, walczy ze sobą na pięści.

DANE

–	U19	U17	U15
M	186	146	55
K	35	37	17
Suma	221	183	72

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej liczbie aktywnych licencji znacznie przeważa nad udziałem licencji kobiet.
- W kategoriach mężczyzn, poziom aktywności wzrasta z wiekiem.
- W kategoriach kobiet, poziom aktywności wzrasta między U15 i U17, aczkolwiek później, między U17 i U19, względnie się nie zmienia.

SUGESTIE

- Podjąć działania mające na celu promocję dyscypliny wśród kobiet.

[9] WSJP – Boks

Mazowiecki i Warszawski Związek Brydża Sportowego

odpowiedź uzyskana 8 sierpnia 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[10]

Gra karciana przeznaczona dla dwóch par graczy, rozgrywana talią składającą się z pięćdziesięciu dwóch kart, w której zadaniem jednej z par jest zebranie zadeklarowanej wcześniej liczby lew.

DANE

–	U19	U16	U13
M	22	40	41
K	30	27	27
Suma	52	67	68

SPOSTRZEŻENIA

- W dwóch z trzech kategorii wiekowych (U13 i U16), liczba aktywnych licencji wśród mężczyzn jest wyższa niż wśród kobiet.
- Poziom aktywności w kategoriach kobiet jest względnie stały na przestrzeni wszystkich trzech kategorii.
- W kategoriach mężczyzn, liczba aktywnych licencji między U13 i U16 jest praktycznie identyczna, aczkolwiek spada w kategorii U19.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę spadku poziomu aktywności wśród mężczyzn między kategoriami U16 i U19.

[10] WSJP – Brydż

Polski Związek Freedivingu

odpowiedź uzyskana 28 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[11]

Sport polegający na nurkowaniu bez użycia aparatu umożliwiającego oddychanie pod wodą.

DANE

Na chwilę obecną Polski Związek Freedivingu nie ma żadnych zawodników lub zawodniczek w kategoriach młodzieżowych na Mazowszu.

Liczba licencji niewystarczająca do formułowania spostrzeżeń i sugestii.

[11] WSJP – Freediving

Polski Związek Gimnastyczny

odpowiedź uzyskana 7 marca 2025 r.

Adn.: Związek obejmuje wiele dyscyplin, zsumowane dane dotyczą: akrobatyki, gimnastyki artystycznej oraz gimnastyki sportowej.

DEFINICJA DYSCYPLINY[12]

Dyscypliny sportowe polegające na wykonywaniu ćwiczeń na różnych przyrządach, takich jak poręcze, równoważnia, drążek.

DANE

–	U21	U19	U17	U15	U13
M	5	13	43	43	0
K	39	178	318	374	5
Suma	44	191	361	417	5

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji kobiet w łącznej liczbie aktywnych licencji znacznie przeważa nad udziałem licencji mężczyzn.
- Najmniej liczną kategorią wiekową jest ta najmłodsza (U13), a najliczniejszą U15, która następuje od razu potem.
- W przypadku kategorii kobiet, po U15, poziom aktywności stale spada.
- W przypadku obu płci, największy spadek można zauważyć między kategoriami U17 i U19.

SUGESTIE

- Podjąć działania mające na celu popularyzację dyscypliny wśród mężczyzn.

[12] WSJP – Gimnastyka sportowa

- Zidentyfikować przyczynę spadków poziomu aktywności między kategoriami U15 i U17 oraz U17 i U19.
- Rozważyć rozwój najmłodszej kategorii wiekowej (U13) do poziomu zawodniczego.

Polski Związek Golfa

odpowiedź otrzymana 19 sierpnia 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[13]

Gra sportowa, w której zawodnik za pomocą długiego, zakrzywionego na końcu kija trafia piłką do kolejnych dołków odpowiednio rozmieszczonych na wyznaczonym terenie.

DANE

Adn.: Dane dotyczą aktywnych licencji zawodniczych nie w woj. mazowieckim, a w całym kraju, tym samym nie będą uwzględniane w zestawieniach.

–	U21	U19	U16	U13	U11
M	49	169	171	98	106
K	18	65	69	27	38
Suma	67	234	240	125	144

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej liczbie aktywnych licencji znacznie przeważa nad udziałem licencji kobiet.
- Największą liczbę aktywnych licencji można zauważyć w kategorii U16, niewiele mniej w U19.
- Między U19 a U21 zachodzi drastyczny spadek poziomu aktywności, prawdopodobnie ze względu na pokrycie z kategorią seniorską.

SUGESTIE

- Podjąć działania mające na celu popularyzację dyscypliny wśród kobiet.

[13] WSJP – Golf

Polski Związek Hokeja na Lodzie

odpowiedź uzyskana 6 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[14]

Gra sportowa, w której zawodnicy jednej drużyny, jeżdżąc na łyżwach i używając specjalnego zakrzywionego na końcu kija, próbują wbić specjalny krążek do bramki przeciwnika.

DANE

Adn.: Dane dotyczą aktywnych licencji zawodniczych nie w woj. mazowieckim, a w całym kraju, tym samym nie będą uwzględniane w zestawieniach.

–	U19	U18	U17	U16	U15	U14	U13	U12	U11	U10	U9	U8	U7	U6
M	83	67	317	302	313	339	276	304	284	250	242	153	102	44
K	21	12	46	57	56	81	44	37	56	53	36	41	33	5
Suma	104	79	363	359	369	420	320	341	340	303	278	194	135	49

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej liczbie aktywnych licencji znacznie przeważa nad udziałem licencji kobiet.
- Zarówno u kobiet, jak i u mężczyzn, kategorią wiekową z największym poziomem aktywności jest U14, a z najmniejszym U6.
- Między kategoriami U11 a U17, liczba licencji wydaje się być względnie stała.
- W kategoriach U18 i U19 można zauważyć drastyczny spadek liczby aktywnych licencji zawodniczych względem kategorii U17.
- Do kategorii U14 poziom aktywności stale rośnie.

SUGESTIE

[14] WSJP – Hokej

- Zidentyfikować przyczynę spadku poziomu aktywności po kategorii U17.
- Podjąć działania mające na celu popularyzację dyscypliny wśród kobiet.
- Zbadać, jak dostępność potrzebnej infrastruktury wpływa na popularność i możliwość uprawiania hokeja na lodzie.

Warszawsko-Mazowiecki Związek Jeździecki

odpowiedź uzyskana 27 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[15]

Dyscyplina sportowa obejmująca różne formy jazdy konnej.

DANE

–	U21	U19	U15	U12
M	6	11	4	4
K	75	157	193	32
Suma	81	168	197	36

SPOSTRZEŻENIA

- Kobiety stanowią zdecydowaną większość w każdej kategorii wiekowej.
- Największa liczba aktywnych licencji u kobiet przypada na kategorię U15, natomiast u mężczyzn najwięcej jest w U19.
- Liczba zawodniczek rośnie gwałtownie między U12 i U15, a potem gwałtownie spada między U19 a U21, sugerując trudności w utrzymaniu aktywności po 18. roku życia.

SUGESTIE

- Podjąć działania mające na celu popularyzację dyscypliny w kategoriach męskich.
- Zidentyfikować przyczynę drastycznego spadku między kategoriami U19 i U21 oraz podjąć działania zaradcze.

Polski Związek Judo

odpowiedź uzyskana 7 sierpnia 2025 r.

[15] WSJP – Jeździectwo

DEFINICJA DYSCYPLINY[16]

Sport walki pochodzenia dalekowschodniego, w którym podstawową rolę odgrywają rzuty przeciwnika na matę.

DANE

–	U18	U15	U13
M	195	226	41
K	88	124	19
Suma	283	350	60

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej liczbie aktywnych licencji znacznie przeważa nad udziałem licencji kobiet.
- Najmniej liczną kategorią wiekową jest ta najniższa (U13), a najliczniejszą ta następująca od razu po niej (U15).
- Od największej pod względem aktywności kategorii wiekowej (U15) liczba licencji spada niemal trzykrotnie w porównaniu z najstarszą kategorią młodzieżową (U19).

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę drastyczności spadku poziomu aktywności między kategoriami U15 a U18 oraz U19 i podjąć działania zaradcze.
- Podjąć działania mające na celu promocję dyscypliny wśród kobiet.

[16] WSJP – Judo

Polski Związek Kickboxingu

odpowiedź uzyskana 4 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[17]

Sport, w którym dwóch zawodników ustawionych na ringu walczy ze sobą, zadając sobie ciosy pięściami i nogami.

DANE

Adn.: Dane dotyczą aktywnych licencji zawodniczych nie w woj. mazowieckim, a w całym kraju, tym samym nie będą uwzględniane w zestawieniach.

–	U23	U19	U17	U15	U13	U10
M	213	314	276	291	150	43
K	88	89	99	136	70	31
Suma	301	403	375	427	220	74

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej sumie aktywnych licencji znacznie przeważa nad udziałem licencji kobiet.
- W przypadku mężczyzn, kategorią z najwyższym poziomem aktywności jest U19, a kobiet U15.
- Między kategoriami U10 a U13 oraz U13 a U15 można zauważyć wyraźny wzrost w liczbie aktywnych licencji.
- W kategoriach kobiet, liczba aktywnych licencji wzrasta od U10 do U15, potem spada do U17, później jest względnie stała.
- W kategoriach mężczyzn można zaobserwować wyraźny spadek poziomu aktywności między U19 a U23.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę różnicy w trendach spadków liczby licencji między kategoriami kobiet a mężczyzn.

[17] WSJP – Kick–boxing

Polski Związek Korfballu

odpowiedź uzyskana 13 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[18]

Mieszana gra zespołowa wywodząca się z koszykówki, rozgrywana między dwiema ośmioosobowymi drużynami liczącymi po cztery kobiety i czterech mężczyzn, polegająca na wrzucaniu piłki do kosza umocowanego na wysokości 3,5 m.

DANE

Adn.: Dane dotyczą aktywnych licencji zawodniczych nie w woj. mazowieckim, a w całym kraju, tym samym nie będą uwzględniane w zestawieniach.

–	U19	U15	U13	U11
M	35	93	102	111
K	38	83	83	126
Suma	73	176	185	237

SPOSTRZEŻENIA

- Liczba aktywnych licencji jest zbliżona i względnie zrównoważona między kategoriami męskimi a żeńskimi.
- Zarówno w przypadku kategorii mężczyzn, jak i kobiet, z wiekiem, poziom aktywności spada.
- Największy spadek można zauważyć między kategoriami U15 i U19.
- Kategorią wiekową z największą liczbą aktywnych licencji jest ta najmłodsza (U11), a z najmniejszą najstarsza (U19).

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę spadku poziomu aktywności między kategoriami U15 i U19 oraz podjąć działania zaradcze.

[18] WSJP – Korfball

Warszawski Okręgowy Związek Koszykówki Województwa Mazowieckiego

odpowiedź uzyskana 13 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[19]

Gra sportowa, w której udział biorą dwie pięcioosobowe drużyny, a punkty zdobywa się przez wrzucenie piłki do kosza przeciwnika.

DANE

Adn.: Dane obejmują zsumowaną liczbę licencji z odmian koszykówki 3x3 i 5x5.

–	U19	U17	U16	U15	U14	U13	U12	U11
M	202	487	395	593	501	531	533	401
K	56	160	b.d	276	140	275	266	142
Suma	258	647	395	869	641	806	799	543

SPOSTRZEŻENIA

- We wszystkich kategoriach wiekowych wyraźnie więcej aktywnych licencji mają mężczyźni niż kobiety.
- Największą różnicę liczbową widać w kategoriach U15 i U14; mężczyzn jest ponad dwukrotnie więcej niż kobiet.
- Liczba kobiet drastycznie spada w kategorii U14 względem U15, po wcześniejszym wzroście między U13 a U15.
- W najniższych kategoriach (U11 – U13) liczba zawodniczek i zawodników jest zbliżona, choć nadal przewaga chłopców.
- Liczba aktywnych zawodników w starszych kategoriach (U17 – U19) jest stabilna, u zawodniczek spada znacząco.

[19] Słownik Języka Polskiego PWN – Koszykówka

SUGESTIE

- Skupić się na utrzymaniu zawodniczek pomiędzy kategoriami U13 a U14, gdzie widoczny jest wyraźny spadek.

- Zidentyfikować przyczynę drastycznych spadków między kategoriami U17 i U19.

Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki

odpowiedź uzyskana 26 marca 2025 r.

DEFINICJA[20]

Dyscypliny sportowe obejmująca biegi, skoki, rzuty dyskiem, oszczepem itp.

DANE

–	U20	U18	U16
M	97	146	195
K	77	179	286
Suma	174	325	481

SPOSTRZEŻENIA

- W dwóch młodszych kategoriach (U18, U16) więcej aktywnych licencji mają kobiety niż mężczyźni.
- W kategorii U20 trend się odwraca – liczba mężczyzn przewyższa liczbę kobiet.
- Można zauważyć spadek liczby aktywnych licencji między kategoriami

  U16 i U18 a U20, co może świadczyć o trudnościach w utrzymaniu aktywności sportowej po szkole średniej.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę spadku między kategoriami U18 i U20.
- Wprowadzić działania wspierające kontynuację kariery sportowej po kategorii U18.

[20] Słownik Języka Polskiego PWN – Lekka atletyka

Polski Związek Łuczniczy

odpowiedź uzyskana 6 maja 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[21]

Dyscyplina sportowa polegająca na strzelaniu z łuku do tarczy.

DANE

–	U19	U17	U15
M	1	9	4
K	10	8	4
Suma	11	17	8

SPOSTRZEŻENIA

- W kategorii U19 można zauważyć dużą różnicę między liczbą aktywnych licencji między kategoriami kobiet a mężczyzn.
- W kategoriach U17 i U15 liczba licencji jest podobna patrząc ze względu na płeć.
- Najwięcej aktywnych licencji jest w kategorii wiekowej U17.

Liczba licencji uznana za niewystarczającą do formułowania sugestii.

[21] Słownik Języka Polskiego PWN – Łucznictwo

Polski Związek Łyżwiarstwa Figurowego

odpowiedź uzyskana 3 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[22]

Dyscyplina polegająca na jeździe na łyżwach i wykonywaniu przez solistów, pary lub grupy określonych elementów, takich jak: kroki, piruety, skoki, podnoszenia i inne.

DANE

Adn.: Dane dotyczą aktywnych licencji zawodniczych nie w woj. mazowieckim, a w całym kraju, tym samym nie będą uwzględniane w zestawieniach.

–	U19	U17	U15
M	8	10	23
K	76	91	370
Suma	84	101	393

SPOSTRZEŻENIA

- Wyraźnie widać, że w kategoriach kobiet jest znacznie więcej aktywnych licencji niż w kategoriach mężczyzn.
- Między kategoriami U15 i U17 zachodzi drastyczny spadek aktywności, niemal czterokrotny.
- Spadek między kategoriami U17 i U19 jest mniejszy niż w przypadku innych dyscyplin.

SUGESTIE

- Podjąć działania promujące dyscyplinę wśród mężczyzn.
- Zidentyfikować przyczynę drastyczności spadku aktywności między kategoriami U15 i U17 oraz podjąć działania zaradcze.

[22] Wintersports.pl – Figure skating

Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego

odpowiedź uzyskana 8 sierpnia 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[23]

Dyscyplina sportowa, w której zawodnicy ścigają się na torze lodowym na określonych dystansach.

DANE

–	U19	U18	U17	U16	U15	U14	U13
M	4	2	3	4	1	3	38
K	1	6	4	6	5	10	50
Suma	5	8	7	10	6	13	88

Adn.: Nieproporcjonalność kategorii U13 (*Dzieci*) wynika z faktu, że uwzględnia ona zawodników poniżej 13 roku życia, w przeciwieństwie do pozostałych, które uwzględniają tylko jeden rocznik.

SPOSTRZEŻENIA

- Z przyczyny podanej w adnotacji, kategorią wiekową z największym poziomem aktywności jest ta najniższa (U13).
- W każdej kategorii wiekowej, z wyjątkiem U19, liczba aktywnych licencji wśród kobiet jest wyższa niż wśród mężczyzn.
- Liczba licencji nie jest wystarczająca, aby dostrzec jakiekolwiek trendy zmian związane z wiekiem.

Liczba licencji uznana za niewystarczającą do formułowania sugestii.

[23] WSJP – Łyżwiarstwo szybkie

Polski Związek Motorowodny i Narciarstwa Wodnego

odpowiedź uzyskana 14 maja 2025 r.

Adn.: Związek obejmuje wiele dyscyplin, zsumowane dane licencyjne dotyczą: narciarstwa wodnego, wakeboard-u, skuterów wodnych oraz sportów motorowodnych. Na potrzebę raportu, różność kategorii wiekowych między dyscyplinami związku została ujednolicona.

DEFINICJA DYSCYPLINY[24]

Dyscypliny sportowe, będące sportami wodnymi, obejmujące wyścigi na łodziach klas otwartych (wyścigowych), sportowych, turystykę motorowodną i narciarstwo wodne.

DANE

–	U19	U17	U14	U12	U10
M	23	15	24	9	4
K	10	10	14	7	3
Suma	33	25	38	16	7

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej liczbie aktywnych licencji znacznie przeważa nad udziałem licencji kobiet.
- Najmniej aktywnych licencji można zauważyć w kategorii najmłodszej (U10), a najwięcej w środkowej (U14).
- Aktywność jest większa w starszych grupach wiekowych (U14 – U19).

Liczba licencji uznana za niewystarczającą do formułowania sugestii.

[24] Wikipedia – Sport motorowodny

Polski Związek Motorowy

odpowiedź uzyskana 12 sierpnia 2025 r.

Adn.: Związek obejmuje wiele dyscyplin, zsumowane dane dotyczą: kartingu, sportów motocyklowych i sportów samochodowych.

DEFINICJA DYSCYPLINY[25]

Dziedzina sportu obejmująca współzawodnictwo na pojazdach lądowych napędzanych silnikami.

Adn.: Ze względu na odmienny system zawodniczy, opierający się na licencjach do prowadzenia danego pojazdu, w Polskim Związku Motorowym młodzieżowe kategorie wiekowe nie są jasno zdefiniowane. W kategorii U19 występują zawodnicy w wieku od 14 do 19 roku życia, kategoria U21 *de facto* łączy się z kategoriami seniorskimi.

DANE

–	U21	U19
M	**30**	**45**
K	**6**	**4**
Suma	**36**	**49**

Ze względu na odmienność systemu licencyjnego, spostrzeżenia oraz sugestie nie będą formułowane.

[25] Wikipedia – Sport motorowy

Polski Związek Muaythai

odpowiedź uzyskana 5 maja 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[26]

Tajski sport walki kładący nacisk na walkę w klinczu z wykorzystaniem uderzeń łokciami, nogami i kolanami.

DANE

–	U23	U18	U16	U14	U12
M	11	14	0	1	0
K	1	2	0	0	0
Suma	12	16	0	1	0

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej liczbie aktywnych licencji znacznie przeważa nad udziałem licencji kobiet.
- Aktywność w dyscyplinie na poziomie zawodniczym widoczna jest de facto wyłącznie w starszych kategoriach wiekowych (U18 i U23).

SUGESTIE

- Skupić się na wspieraniu i rozwoju infrastruktury zawodniczej i klubowej dla młodszych kategorii wiekowych.

[26] Wikipedia – Boks tajski

Polski Związek Narciarski

odpowiedź uzyskana 24 marca 2025 r.

Adn.: Związek obejmuje wiele dyscyplin, zsumowane dane licencyjne dotyczą: narciarstwa alpejskiego, biegów narciarskich, skoków narciarskich i snowboardu. Na potrzebę raportu, różność kategorii wiekowych między dyscyplinami związku została ujednolicona.

DEFINICJA DYSCYPLINY[27]

Dyscyplina sportowa polegająca na przemieszczaniu się lub wykonywaniu akrobacji za pomocą sprzętu narciarskiego.

DANE

–	U21	U19	U17	U15	U13
M	**2**	**8**	**2**	**18**	**16**
K	**0**	**4**	**11**	**10**	**35**
Suma	**2**	**12**	**13**	**28**	**51**

SPOSTRZEŻENIA

- Największa liczba aktywnych licencji widnieje w młodszych kategoriach wiekowych (U13 i U15), z wiekiem stale spada.
- Nie można stwierdzić wyraźnej przewagi w aktywności jednej z płci.
- W najstarszej kategorii wiekowej zauważyć można skrajnie niski poziom aktywności, co spowodowane może być trudnością w uprawianiu sportów narciarskich z brakiem odpowiedniej infrastruktury na Mazowszu.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę skrajnie niskiej aktywności w najstarszej kategorii wiekowej.

[27] Wikipedia – Narciarstwo

- Rozważyć rozwój odpowiedniej do sportów narciarskich infrastruktury w województwie mazowieckim.

Polski Związek Orientacji Sportowej

odpowiedź uzyskana 6 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[28]

Orientacja sportowa jest dyscypliną polegającą na pokonaniu w jak najkrótszym czasie wyznaczonej trasy w terenie.

DANE

–	U21	U19	U17	U15	U11
M	12	12	16	33	5
K	6	7	4	27	4
Suma	18	19	20	60	9

SPOSTRZEŻENIA

- Wyraźnie więcej aktywnych licencji w kategoriach mężczyzn niż kobiet.
- Orientacja sportowa jako dyscyplina najpopularniejsza jest w kategorii młodzik (U15), czyli w wieku przed rozpoczęciem nauki ponadpodstawowej.
- Najmniej popularna za to, wśród najmłodszych, w kategorii U11.
- Można zauważyć wyraźny spadek w liczbie aktywnych licencji między kategoriami U15 i U17.

SUGESTIE

- Zwiększyć działania promocyjne i nabory w młodszych kategoriach.
- Skoncentrować działania logistyczne/organizacyjne/szkoleniowe w kierunku ograniczania spadków aktywności między kategoriami U15 i U17.

[28] kpozos.pl – Orientacja sportowa

Polski Związek Pięcioboju Nowoczesnego

na podstawie ewidencji internetowej z dnia 18 sierpnia 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[29]

Dyscyplina sportowa składająca się z pięciu konkurencji: szermierki szpadą, pływania na 200m stylem dowolnym, jeździectwa ze skokami przez przeszkody, biegu przełajowego na 1000m oraz strzelania z pistoletu.

DANE

Adn.: Dane dotyczą aktywnych licencji zawodniczych nie w woj. mazowieckim, a w całym kraju, tym samym nie będą uwzględniane w zestawieniach. Dodatkowo, ze względu na fakt, iż ewidencja internetowa związku podaje tylko rocznik urodzenia zawodnika, tabela przedstawia dane wpisane do klasycznych kategorii wiekowych.

–	U21	U19	U17	U15	U13
M	2	8	18	67	366
K	2	7	11	63	292
Suma	4	15	29	130	658

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej liczbie aktywnych licencji przeważa nad udziałem licencji kobiet, jednak w niewielkim stopniu.
- Najwyższy poziom aktywności można zauważyć w kategorii U13, a najniższy w U21.
- Między kategoriami U13 a U15 oraz U15 a U17, liczba aktywnych licencji drastycznie spada.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę drastyczności spadków liczby aktywnych licencji między kategoriami U13 a U15 oraz U15 a U17 i podjąć działania zaradcze.

[29] WSJP – Pięciobój nowoczesny

Mazowiecki Związek Piłki Nożnej

odpowiedź uzyskana 14 maja 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[30]

Gra sportowa, w której zawodnicy jednej drużyny kopią piłkę lub odbijają ją głową bądź tułowiem w taki sposób, żeby wbić ją do bramki przeciwnika, ustawionej na końcu boiska.

DANE

–	U19	U18	U17	U16	U15	U14	U13	U12	U11	U10	U9	U8
M	1114	1598	1919	2242	3683	4088	5115	5288	4425	3796	2897	2156
K	52	56	81	115	202	285	326	304	224	158	99	52
Suma	1166	1654	2000	2357	3885	4373	5441	5592	4649	3954	2996	2208

SPOSTRZEŻENIA

- Piłka nożna jest bezdyskusyjnie najpopularniejszym sportem wśród młodzieży na Mazowszu.
- Mężczyźni stanowią zdecydowaną większość w każdej kategorii wiekowej.
- Najwięcej aktywnych licencji można dostrzec w kategoriach wiekowych między U10 a U15, czyli w okresie nauczania podstawowego.
- W starszych kategoriach wiekowych (U17 – U19), które odpowiadają okresowi edukacji średniej, liczba aktywnych licencji jest drastycznie niższa.

SUGESTIE

- W świetle wzrastającej popularności piłki nożnej kobiet w Europie Zachodniej, skupić się na wspieraniu i rozwoju infrastruktury zawodniczej i klubowej dla kategorii kobiet.

[30] WSJP – Piłka nożna

Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej

odpowiedź uzyskana 11 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[31]

Zespołowa gra sportowa, polegająca na przebijaniu piłki nad siatką na pole przeciwnika i utrzymywaniu jej w locie.

DANE

–	U19	U17	U15	U13
M	123	280	376	369
K	85	288	735	822
Suma	205	568	1111	1191

SPOSTRZEŻENIA

- W kategoriach wiekowych U13 i U15 liczba aktywnych licencji u kobiet jest wyraźnie większa niż u mężczyzn., a w kategorii U17 liczby są zbliżone.
- W kategorii U19 trend się odwraca – więcej aktywnych licencji mają mężczyźni.
- Widoczny jest spadek liczby zawodniczek między U15 a U19, co może świadczyć o trudnościach w utrzymaniu zaangażowania sportowego w wieku późnonastoletnim.
- Liczba aktywnych licencji wzrasta do kategorii U15, a następnie wyraźnie spada.

SUGESTIE

- Skupić się na utrzymaniu zawodników i zawodniczek między kategoriami U15 i U17 oraz między U17 i U19.
- Zidentyfikować przyczynę różnicy w popularności sportu w kategoriach wiekowych U13 i U15 między chłopcami a dziewczętami.

[31] Słownik Języka Polskiego PWN – Siatkówka

Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki

odpowiedź uzyskana 24 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[32]

Dyscyplina sportowa obejmująca wyczynowe pływanie na czas w 4 podstawowych stylach: dowolnym, grzbietowym, klasycznym i motylkowym, oraz stylem zmiennym.

DANE

–	U21	U19	U17	U15	U13
M	510	587	1452	1097	1099
K	373	397	1125	1029	1007
Suma	883	984	2577	2126	2106

SPOSTRZEŻENIA

- Liczba aktywnych licencji jest zbliżona i względnie zrównoważona między kategoriami męskimi a żeńskimi.
- Liczby względnie nie zmieniają się między kategoriami U13 a U15 oraz U19 a U21.
- Zaobserwować można drastyczny spadek aktywności między kategoriami U17 a U19.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę spadków między kategoriami U17 a U19 i podjąć działania zaradcze.

[32] Encyklopedia PWN – Pływanie

Polski Związek Podnoszenia Ciężarów

odpowiedź uzyskana 14 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[33]

Dyscyplina sport. polegająca na podnoszeniu sztangi o jak największej masie.

DANE

Adn.: Dane dotyczą aktywnych licencji zawodniczych nie w woj. mazowieckim, a w całym kraju, tym samym nie będą uwzględniane w zestawieniach.

–	U23	U20	U17	U15
M	81	216	185	181
K	77	137	118	104
Suma	158	353	303	285

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej liczbie aktywnych licencji przeważa nad udziałem licencji kobiet, jednak nie w znacznym stopniu.
- Kategorią wiekową z najwyższym poziomem aktywności jest U20, a z najniższym ta następująca od razu potem (U23). Może to wynikać z pokrywania się z kategorią seniorską.
- Między kategoriami U15 a U20, w przypadku obu płci, liczba aktywnych licencji zawodniczych rośnie.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę spadku aktywności między kategoriami U20 i U23.

[33] Encyklopedia PWN – Podnoszenie ciężarów

Polski Związek Rugby

odpowiedź uzyskana 23 maja 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[34]

Gra sportowa między dwiema drużynami, w której punkty zdobywa się przez umieszczenie piłki (o kształcie owalnym) na wyznaczonym polu lub przez kopnięcie takie, aby przeleciała między słupkami bramki, mającej kształt zbliżony do litery H.

DANE

Adn.: Dane dotyczą aktywnych licencji zawodniczych nie w woj. mazowieckim, a w całym kraju, tym samym nie będą uwzględniane w zestawieniach.

–	U19	U17	U15
M	114	147	104
K	24	25	16
Suma	138	172	120

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej liczbie aktywnych licencji znacznie przeważa nad udziałem licencji kobiet.
- Największa liczba aktywnych licencji widnieje w kategorii U17, najmniejsza w kategorii U15.
- Zmiany poziomu aktywności są znacznie mniejsze w porównaniu z innymi dyscyplinami.
- Między kategoriami U15 i U17 można zauważyć niepospolity w perspektywie trendów ogólnych wzrost liczby aktywnych licencji.

SUGESTIE

- Podjąć działania mające na celu promocję dyscypliny wśród kobiet.

[34] WSJP – Rugby

Polski Związek Squasha

odpowiedź uzyskana 7 sierpnia 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[35]

Gra, w której dwóch zawodników odbija gumową piłeczkę o ściany otaczające kort, używając do tego rakiet podobnych do tenisowych.

DANE

–	**U19**	**U17**	**U15**
M	37	90	80
K	28	30	27
Suma	65	120	107

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej liczbie aktywnych licencji przeważa nad udziałem licencji kobiet.
- Najwięcej aktywnych licencji zawodniczych można zauważyć w kategorii U17.
- Na przestrzeni wszystkich 3 kategorii wiekowych, poziom aktywności w kategoriach kobiet wydaje się być stały.
- W kategoriach mężczyzn między U17 a U19 drastycznie spada poziom aktywności.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę rozbieżności między kategoriami kobiet i mężczyzn w zmianie liczby licencji między U17 a U19.

[35] Słownik Języka Polskiego PWN – Squash

Polski Związek Sportu Tanecznego

odpowiedź uzyskana 5 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[36]

Rodzaj sztuki polegający na usystematyzowanych ruchach i gestach, powiązanych rytmicznie z towarzyszącą im muzyką

DANE

Adn.: Dane dotyczą aktywnych licencji zawodniczych nie w woj. mazowieckim, a w całym kraju, tym samym nie będą uwzględniane w zestawieniach.

–	U22	U19	U16	U14	U12
M	64	139	129	124	148
K	80	325	356	369	419
Suma	144	464	485	493	567

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji kobiet w łącznej liczbie aktywnych licencji znacznie przeważa nad udziałem licencji mężczyzn.
- W przypadku obu płci, kategorią wiekową z najwyższym poziomem aktywności jest U12.
- Między kategoriami U14 a U19, liczba aktywnych licencji zawodniczych wydaje się być względnie stała.
- Po kategorii U19, liczba aktywnych licencji drastycznie spada.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę drastyczności spadku między kategoriami U19 i U22.
- Podjąć działania mające na celu popularyzację dyscypliny wśród mężczyzn.

[36] Encyklopedia Powszechna PWN – Taniec

Polski Związek Sportów Wrotkarskich

odpowiedź uzyskana 5 marca 2025 r.

Adn.: Związek obejmuje wiele dyscyplin, zsumowane dane dotyczą: jazdy na deskorolce, jazdy szybkiej, inline alpine, jazdy na hulajnodze, freestyle slalom, jazdę agresywną oraz jazdę figurową.

DEFINICJA DYSCYPLINY[37]

Grupa dyscyplin sportowych uprawianych na wrotkach dwuśladowych oraz jednośladowych.

DANE

Adn.: Dane dotyczą aktywnych licencji zawodniczych nie w woj. mazowieckim, a w całym kraju, tym samym nie będą uwzględniane w zestawieniach. Dodatkowo, dane zostały przesłane bez podziału na płeć, tym samym poniższa tabela przedstawia licencje z kategorii kobiet i mężczyzn łącznie.

–	**U19**	**U17**	**U15**	**U13**	**U11**	**U9**
Suma	29	373	112	143	138	66

Adn.: Rozbieżność liczby aktywnych licencji w kategorii U17 wynika z faktu, iż jest to jedyna (lub jedna z dwóch) kategorii młodzieżowych w części dyscyplin w Polskim Związku Sportów Wrotkarskich.

Ze względu na niereprezentatywność danych wynikającą z rozbieżności między dyscyplinami w Polskim Związku Sportów Wrotkarskich oraz braku podziału na kategorie kobiet i mężczyzn, spostrzeżenia oraz sugestie nie będą formułowane.

[37] Wikipedia – Wrotkarstwo

Polski Związek Strzelectwa Sportowego

odpowiedź uzyskana 9 lipca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[38]

Dyscyplina sportowa obejmująca strzelanie do celu z broni palnej.

DANE

–	U23	U21	U18	U16
M	303	208	69	53
K	155	105	48	28
Suma	458	313	117	81

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej liczbie aktywnych licencji znacznie przeważa nad udziałem licencji kobiet.
- Najwyższy poziom aktywności można zauważyć w kategorii U23, a najniższy w U16.
- W przeciwieństwie do większości pozostałych związków sportowych, w PZ Strzelectwa Sportowego z wiekiem liczba aktywnych licencji rośnie.

SUGESTIE

- Podjąć działania mające na celu popularyzację dyscypliny wśród kobiet.

[38] Słownik Języka Polskiego PWN – Strzelectwo

Polski Związek Szachowy

odpowiedź uzyskana 4 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[39]

Gra prowadzona na szachownicy przez dwóch graczy, z których każdy dysponuje szesnastoma bierkami (ośmioma figurami i ośmioma pionami).

DANE

Adn.: W Polskim Związku Szachowym podział zawodników oparty jest nie tyle na sztywnych kategoriach wiekowych, co na rocznikach urodzenia.
Dla jednolitości raportu dane zostaną przedstawione sumując roczniki do kategorii wiekowych.

–	U22	U19	U17	U15	U13	U11	U9	U7	U5
M	443	404	337	354	295	292	122	32	1
K	101	79	89	99	92	75	39	7	3
Suma	544	483	426	453	387	367	161	39	4

SPOSTRZEŻENIA

- Więcej aktywnych licencji można zauważyć w kategoriach mężczyzn niż w kategoriach kobiet.
- W kategoriach mężczyzn liczba licencji rośnie z wiekiem, będąc względnie stałą między kategoriami U11 i U17.
- Wśród kobiet, liczba aktywnych licencji jest względnie stała między kategoriami U11 a U22, największa różnica wynosi 26 licencji (między U11 a U22).
- Najmniej aktywnych licencji widać w najmłodszej kategorii wiekowej (U5).
- Najliczniejszą kategorią wiekową jest U22, aczkolwiek dane te nie są do końca dokładne, jako że w U22 dodane zostały 3 roczniki (2003, 2004 i 2005), w przeciwieństwie do 2 roczników w innych.

SUGESTIE

[39] Słownik Języka Polskiego PWN – Szachy

- Podjąć działania mające na celu promocję dyscypliny wśród kobiet.

Polski Związek Szermierczy

odpowiedź uzyskana 17 czerwca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[40]

Dyscyplina sportu polegająca na walce na białą broń: floret, szablę lub szpadę.

DANE

–	U19	U17	U14	U12	U10	U8
M	33	60	78	63	42	12
K	20	41	68	62	34	6
Suma	53	101	146	125	76	18

SPOSTRZEŻENIA

- Liczba licencji rośnie do kategorii U14, potem spada, co może wskazywać na trudności z kontynuacją kariery sportowej podczas okresu nauki średniej.
- Więcej aktywnych licencji można zauważyć w kategoriach mężczyzn, lecz nie jest to przewaga tak drastyczna jak w niektórych innych dyscyplinach sportowych. W kategorii U12 liczba jest niemal perfekcyjnie zrównoważona.
- Najmłodsza grupa wiekowa (U8) ma stosunkowo niską liczebność.

SUGESTIE

- Podjąć działania ułatwiające i/lub zachęcające do łączenia uprawiania sportu z nauką średnią.
- Zidentyfikować przyczynę drastycznego spadku w aktywności między kategoriami U17 i U19 i podjąć działania zaradcze.
- Jeżeli jest na to przestrzeń, rozwinąć infrastrukturę zawodniczą w najmłodszej kategorii (U8).

[40] WSJP – Szermierka

Polski Związek Taekwondo Olimpijskiego

odpowiedź uzyskana 25 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[41]

Narodowy sport i tradycyjna sztuka walki Korei.

DANE

–	U22	U18	U15	U12	U10
M	12	31	75	40	4
K	6	28	75	33	5
Suma	18	59	150	73	9

SPOSTRZEŻENIA

- Liczba aktywnych licencji jest względnie zrównoważona między kategoriami mężczyzn i kobiet, a w kategorii U15 jest identyczna.
- Poziom aktywności rośnie do kategorii U15, potem spada w kategoriach starszych.
- Największy spadek można zauważyć między kategorią U15 i U17.
- Najmłodsza (U10) i najstarsza (U22) grupy wiekowe mają stosunkowo niską liczebność.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę drastyczności spadku między kategoriami U15 i U17 i podjąć działania zaradcze.
- Jeżeli jest na to przestrzeń, rozwinąć infrastrukturę zawodniczą w najmłodszej kategorii (U10).
- Podjąć działania mające na celu zachęcenie do kontynuacji kariery sportowej między kategoriami U18 i U22.

[41] Wikipedia – Taekwondo

Mazowiecki Związek Tenisa Stołowego

odpowiedź uzyskana 10 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[42]

Gra sportowa, w której biorą udział dwie lub cztery osoby, które stojąc po dwóch stronach stołu z rozpiętą pośrodku siatką odbijają małą drewnianą rakietką celuloidową piłeczkę tak, aby przeleciała przez siatkę na drugą stronę stołu.

DANE

–	U22	U19	U15	U13	U11
M	46	90	94	87	156
K	7	26	22	49	113
Suma	53	116	116	136	269

SPOSTRZEŻENIA

- Wyraźnie więcej aktywnych licencji w kategoriach mężczyzn niż kobiet.
- Najwięcej aktywnych licencji można zauważyć w kategorii U11.
- Między kategoriami U11 a U13 stopień aktywności wyraźnie spada.
- Liczba aktywnych licencji w kategoriach U15 i U19 jest praktycznie taka sama.
- Liczba aktywnych licencji w środkowych kategoriach wiekowych mężczyzn (U13 – U19) jest względnie stała, a u kobiet spada między U13 a U15.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę różnicy między kategoriami kobiet i mężczyzn w stałości liczby aktywnych licencji w kontekście kategorii U13 i U15.
- Podjąć działania mające na celu zachęcenie do kontynuacji w przejściu między kategorią U11 a U13.

[42] WSJP – Tenis stołowy

Warszawsko Mazowiecki Związek Tenisowy

odpowiedź uzyskana 4 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[43]

Gra sportowa rozgrywana na korcie przez dwie lub cztery osoby.

DANE

–	U18	U16	U14	U12	U10
M	188	159	115	46	1085
K	117	99	71	29	684
Suma	305	258	186	75	1769

SPOSTRZEŻENIA

- Znacząca przewaga aktywnych licencji w kategoriach mężczyzn.
- Tenis jest najpopularniejszy w kategorii U10, uwzględniającej osoby z rocznika 2014 i młodsze.
- Najmniej popularny jest natomiast w kategorii U12, czyli w grupie wiekowej biorącej pod uwagę osoby z rocznika 2013 oraz młodsze.
- Występuje ogromny spadek aktywnych licencji pomiędzy grupą U10, a grupą U12, który następnie zastępuję stopniowy wzrost popularności sportu wraz z wiekiem.

SUGESTIE

- Wdrożyć działania mające na celu zniwelowanie spadku liczby aktywnych licencji pomiędzy grupą U10, a U12.
- Wzmocnić czynności mające w zamyśle promowanie sportu w młodszych grupach wiekowych począwszy od kategorii U12.

[43] Słownik Języka Polskiego PWN – Tenis

Polski Związek Towarzystw Wioślarskich

odpowiedź uzyskana 11 kwietnia 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[44]

Dyscyplina sportów wodnych obejmująca wyścigi na sportowych łodziach wiosłowych.

DANE

–	**U19**	**U17**	**U15**
M	19	63	34
K	9	31	26
Suma	28	94	60

SPOSTRZEŻENIA

- Więcej aktywnych licencji można zauważyć w kategoriach mężczyzn niż w kategoriach kobiet.
- Najwyższa aktywność przypada na kategorię U17, a najniższa na U19.
- Między kategoriami U15 a U17, u mężczyzn, liczba licencji wzrasta niemal dwukrotnie, natomiast u kobiet w znacznie mniejszym stopniu.
- Liczba licencji drastycznie spada między kategoriami U17 a U19.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę drastyczności spadku poziomu aktywności między kategoriami U17 a U19 i podjąć działania zaradcze.

[44] Słownik Języka Polskiego PWN – Wioślarstwo

Polski Związek Triathlonu

odpowiedź uzyskana 23 kwietnia 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[45]

Wszechstronna dyscyplina sportowa będąca kombinacją pływania, kolarstwa i biegania.

DANE

–	U23	U20	U18	U15	U13
M	3	3	11	4	2
K	1	1	4	3	4
Suma	4	4	15	7	6

Liczba licencji uznana za niewystarczającą do formułowania spostrzeżeń i sugestii.

[45] Wikipedia – Triathlon

Polski Związek Zapaśniczy

odpowiedź uzyskana 11 sierpnia 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[46]

Sport, w którym dwóch zawodników walczy ze sobą wręcz, próbując powalić jeden drugiego na matę tylko za pomocą określonych chwytów.

DANE

–	U20	U17	U14
M	58	87	121
K	13	26	37
Suma	71	113	158

SPOSTRZEŻENIA

- Udział licencji mężczyzn w łącznej liczbie aktywnych licencji znacznie przeważa nad udziałem licencji kobiet.
- Kategorią wiekową z największą liczbą aktywnych licencji zawodniczych jest
  ta najmłodsza (U14), a z najmniejszą jest ta najstarsza (U20).
- Zarówno w kategoriach kobiet, jak i w kategoriach mężczyzn, z wiekiem, poziom aktywności spada.

SUGESTIE

- Zidentyfikować przyczynę spadków ilości aktywnych licencji między kategoriami U14 a U17 oraz U17 a U20.
- Podjąć działania mające na celu promocję dyscypliny wśród kobiet.

[46] WSJP – Zapasy

Polski Związek Żeglarstwa

odpowiedź uzyskana 15 maja 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[47]

Sportowe i turystyczne pływanie na łodziach i statkach żaglowych oraz deskach z żaglem.

DANE

Adn.: Dane dotyczą aktywnych licencji zawodniczych nie w woj. mazowieckim, a w całym kraju, tym samym nie będą uwzględniane w zestawieniach.

–	U19	U17	U15	U13
M	150	168	231	246
K	27	37	90	35
Suma	177	205	321	281

SPOSTRZEŻENIA

- Znacząca przewaga aktywnych licencji w kategoriach mężczyzn.
- Żeglarstwo cieszy się największym zainteresowaniem w grupie wiekowej U13.
- Najmniej popularne jest natomiast, wśród osób pełnoletnich, w kategorii U19.
- Widoczny jest intensywny spadek liczby aktywnych licencji utrzymujący się wraz ze wzrostem wieku, co może sugerować większą przystępność sportu dla osób w niższych grupach wiekowych lub przekonanie społeczne że jest to sport dla osób młodszych.

SUGESTIE

- Wdrożyć działania mające na celu utrzymanie atrakcyjności i dostępności sportu dla osób już go uprawiających wraz ze wzrostem ich wieku.
- Nasilić czynności promujące sport jako odpowiedni również dla młodzieży w starszych grupach wiekowych.
- Podjąć działania promujące żeglarstwo wśród kobiet.

[47] Słownik Języka Polskiego PWN – Żeglarstwo

Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej

odpowiedź uzyskana 13 marca 2025 r.

DEFINICJA DYSCYPLINY[48]

Gra sportowa między dwiema siedmioosobowymi drużynami, w której piłkę rzuca się rękami w kierunku bramki przeciwnika.

DANE

–	U19	U17	U15	U14	U13	U12	U11	U10
M	161	191	144	178	214	156	98	46
K	93	125	153	317	286	205	170	194
Suma	254	316	297	495	500	361	268	240

SPOSTRZEŻENIA

- Wyraźnie więcej aktywnych licencji w kategoriach kobiet niż mężczyzn.
- W młodszych kategoriach wiekowych (U10 – U14) więcej aktywnych licencji jest u kobiet, w starszych (U17 – U19) u mężczyzn.
- W starszych kategoriach wiekowych, liczba zawodników jest blisko stała, a liczba zawodniczek spada.
- U kobiet można zauważyć wyraźny spadek w liczbie aktywnych licencji między kategoriami U13 i U14 a U15, co spowodowane może być trudnościami w łączeniu nauki ponadpodstawowej i sportu.
- W najmłodszych kategoriach wiekowych liczba zawodników jest bardzo niska w porównaniu do liczby zawodniczek.

SUGESTIE

- Skupić się na wspieraniu i rozwoju infrastruktury zawodniczej i klubowej dla starszych kategorii kobiet.
- Zwiększyć działania promocyjne i nabory w młodszych kategoriach mężczyzn.

[48] Słownik Języka Polskiego PWN – Piłka ręczna

Braki danych

Komisja nie uzyskała danych z następujących związków sportowych:

- Polska Federacja Lacrosse – PZS
- Polski Związek Amp Futbolu
- Polski Związek Baseballu i Softballu
- Polski Związek Bilardowy
- Polski Związek Bobslei i Skeletonu
- Polski Związek Hokeja na Trawie
- Polski Związek Hokeja Podwodnego
- Polski Związek Kajakowy
- Warszawsko–Mazowiecki Związek Kolarski
- Polski Związek Kręglarski
- Polski Związek Płetwonurkowania
- Polski Związek Przeciągania Liny
- Polski Związek Rugby na Wózkach
- Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego
- Polski Związek Surfingu
- Polski Związek Sportowy Cheeleadingu
- Polski Związek Sportów Saneczkowych
- Polski Związek Unihokeja
- Polski Związek Wushu
- Związek Futbolu Amerykańskiego w Polsce

Raport uwzględnia dane od 47 z 68 badanych związków sportowych, co daje reprezentacje na poziomie 69,11%. Wg. literatury naukowej[49], procent odpowiedzi wyższy niż 55% można uznać za reprezentatywny – tym samym, Komisja uznaje liczbę uzyskanych danych za wystarczającą do formułowania końcowych obserwacji i wniosków.

Zwłaszcza przy zestawieniach, warto jednak mieć w pamięci, że niektóre dyscypliny sportowe zostały pominięte.

[49] Response Rates in Survey Research – Robert T. Sataloff, Swetha Vontela

ZESTAWIENIA

10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U13 mężczyzn

ZESTAWIENIE

1. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 5115 licencji
2. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 1099 licencji
3. WOZ[50] Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 531 licencji
4. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 369 licencji
5. Polski Związek Szachowy – 295 licencji w woj. mazowieckim
6. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej – 214 licencji
7. Polski Związek Badmintona – 96 licencji w woj. mazowieckim
8. Polska Unia Karate PZS – 90 licencji w woj. mazowieckim

   Adn.: W Polskiej Unii Karate kategoria U12 odpowiada kategorii U13.
9. Mazowiecki Związek Tenisa Stołowego – 87 licencji
10. Polski Związek Szermierczy – 63 licencji w woj. mazowieckim

    Adn.: W Polskiej Unii Karate PZS kategoria U12 odpowiada kategorii U13.

[50] Warszawski Okręgowy Związek

10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U13 kobiet

ZESTAWIENIE

1. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 1007 licencji
2. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 822 licencji
3. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 326 licencji
4. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej – 286 licencji
5. WOZ Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 275 licencji
6. Polski Związek Szachowy – 92 licencji w woj. mazowieckim
7. Polski Związek Badmintona – 65 licencji w woj. mazowieckim

=8. Polska Unia Karate PZS – 62 licencji w woj. mazowieckim

Adn.: W Polskiej Unii Karate PZS kategoria U12 odpowiada kategorii U13.

=8. Polski Związek Szermierczy – 62 licencji w woj. mazowieckim

Adn.: W Polskiej Unii Karate PZS kategoria U12 odpowiada kategorii U13.

10. Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego – 50 licencji w woj. mazowieckim

10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U15 mężczyzn

ZESTAWIENIE

1. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 3683 licencji
2. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 1097 licencji
3. WOZ[51] Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 593 licencji
4. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 376 licencji
5. Polski Związek Szachowy – 354 licencji w woj. mazowieckim
6. Polski Związek Judo – 226 licencji w woj. mazowieckim
7. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej – 144 licencji
8. Polski Związek Zapaśniczy – 121 licencji w woj. mazowieckim

   Adn.: W Polskim Związku Zapaśniczym kategoria U14 odpowiada kategorii U15.
9. Polski Związek Badmintona – 116 licencji w woj. mazowieckim
10. Warszawsko-Mazowiecki Związek Tenisowy – 115 licencji

    Adn.: W WMZ[52] Tenisowym kategoria U14 odpowiada kategorii U15.

[51] Warszawski Okręgowy Związek

[52] Warszawsko Mazowiecki Związek

10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U15 kobiet

ZESTAWIENIE

1. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 1029 licencji
2. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 735 licencji
3. Polski Związek Gimnastyczny – 374 licencji w woj. mazowieckim
4. WOZ Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 276 licencji
5. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 202 licencji
6. Polski Związek Jeździecki – 193 licencji w woj. mazowieckim
7. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej – 153 licencji
8. Polski Związek Judo – 124 licencji w woj. mazowieckim
9. Polski Związek Szachowy – 99 licencji w woj. mazowieckim
10. Polski Związek Badmintona – 77 licencji w woj. mazowieckim

10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U17 mężczyzn

ZESTAWIENIE

1. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 1919 licencji
2. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 1452 licencji
3. WOZ[53] Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 487 licencji
4. Polski Związek Szachowy – 337 licencji w woj. mazowieckim
5. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 280 licencji
6. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki – 195 licencji

   Adn.: W WMOZ[54] Lekkiej Atletyki kategoria U16 odpowiada kategorii U17.
7. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej – 191 licencji
8. Warszawsko-Mazowiecki Związek Tenisowy – 159 licencji

   Adn.: W WMZ[55] Tenisowym kategoria U16 odpowiada kategorii U17.
9. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Bokserski – 146 licencji
10. Polski Związek Badmintona – 136 licencji w woj. mazowieckim

[53] Warszawski Okręgowy Związek

[54] Warszawsko Mazowiecki Okręgowy Związek

[55] Warszawsko Mazowiecki Związek

10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U17 kobiet

ZESTAWIENIE

1. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 1125 licencji
2. Polski Związek Gimnastyczny – 318 licencji w woj. mazowieckim
3. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 288 licencji
4. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki – 286 licencji

   Adn.: W WMOZ Lekkiej Atletyki kategoria U16 odpowiada kategorii U17.
5. WOZ Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 160 licencji
6. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej – 125 licencji
7. Warszawsko-Mazowiecki Związek Tenisowy – 99 licencji
8. Polski Związek Szachowy – 89 licencji w woj. mazowieckim
9. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 81 licencji
10. Polski Związek Badmintona – 74 licencji w woj. mazowieckim

10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U19 mężczyzn
ZESTAWIENIE

1. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 1114 licencji
2. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 587 licencji
3. Polski Związek Szachowy – 404 licencji w woj. mazowieckim
4. WOZ[56] Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 202 licencji
5. Polski Związek Judo – 195 licencji w woj. mazowieckim

   Adn.: W Polskim Związku Judo kategoria U18 odpowiada kategorii U19.
6. Warszawsko-Mazowiecki Związek Tenisowy – 188 licencji

   Adn.: W WMZ[57] Tenisowym kategoria U18 odpowiada kategorii U19.
7. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Bokserski – 186 licencji
8. Warszawsko Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej – 161 licencji
9. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki – 146 licencji

   Adn.: W WMOZ[58] Lekkiej Atletyki kategoria U18 odpowiada kategorii U19.
10. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 123 licencji

[56] Warszawski Okręgowy Związek

[57] Warszawsko Mazowiecki Związek

[58] Warszawsko Mazowiecki Okręgowy Związek

10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U19 kobiet

ZESTAWIENIE

1. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 397 licencji
2. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki – 179 licencji

   Adn.: W WMOZ Lekkiej Atletyki kategoria U18 odpowiada kategorii U19.
3. Polski Związek Gimnastyczny – 178 licencji w woj. mazowieckim
4. Polski Związek Jeździecki – 157 licencji w woj. mazowieckim
5. Warszawsko-Mazowiecki Związek Tenisowy – 117 licencji

   Adn.: W WMZ Tenisowym kategoria U18 odpowiada kategorii U19.
6. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej – 93 licencji
7. Polski Związek Judo – 88 licencji w woj. mazowieckim

   Adn.: W Polskim Związku Judo kategoria U18 odpowiada kategorii U19.
8. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 85 licencji
9. Polski Związek Szachowy – 79 licencji w woj. mazowieckim
10. WOZ Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 56 licencji

10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U13 łącznie (kobiety i mężczyźni)

ZESTAWIENIE

1. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 5441 licencji
2. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 2106 licencji
3. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 1191 licencji
4. WOZ[59] Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 806 licencji
5. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej – 500 licencji
6. Polski Związek Szachowy – 387 licencji w woj. mazowieckim
7. Polski Związek Badmintona – 161 licencji w woj. mazowieckim
8. Polska Unia Karate PZS – 152 licencji w woj. mazowieckim

   Adn.: W Polskiej Unii Karate kategoria U12 odpowiada kategorii U13.
9. Mazowiecki Związek Tenisa Stołowego – 136 licencji
10. Polski Związek Szermierczy – 125 licencji w woj. mazowieckim

    Adn.: W Polskim Związku Szermierczym kategoria U12 odpowiada kategorii U13.

[59] Warszawski Okręgowy Związek

10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U15 łącznie (kobiety i mężczyźni)

ZESTAWIENIE

1. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 3885 licencji
2. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 2126 licencji
3. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 1111 licencji
4. WOZ Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 869 licencji
5. Polski Związek Szachowy – 453 licencji w woj. mazowieckim
6. Polski Związek Gimnastyczny – 417 licencji w woj. mazowieckim
7. Polski Związek Judo – 350 licencji w woj. mazowieckim
8. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej – 297 licencji
9. Polski Związek Jeździecki – 197 licencji w woj. mazowieckim
10. Warszawsko-Mazowiecki Związek Tenisowy – 186 licencji

Adn.: W WMZ[60] Tenisowym kategoria U14 odpowiada kategorii U15.

[60] Warszawsko Mazowiecki Związek

10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U17 łącznie (kobiety i mężczyźni)

ZESTAWIENIE

1. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 2577 licencji
2. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 2000 licencji
3. WOZ[61] Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 647 licencji
4. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 568 licencji
5. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki – 481 licencji

   Adn.: W WMOZ[62] Lekkiej Atletyki kategoria U16 odpowiada kategorii U17.
6. Polski Związek Szachowy – 426 licencji w woj. mazowieckim
7. Polski Związek Gimnastyczny – 361 licencji w woj. mazowieckim
8. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej – 316 licencji
9. Warszawsko-Mazowiecki Związek Tenisowy – 258 licencji

   Adn.: W WMZ[63] Tenisowym kategoria U16 odpowiada kategorii U17.
10. Polski Związek Badmintona – 210 licencji w woj. mazowieckim

[61] Warszawski Okręgowy Związek

[62] Warszawsko Mazowiecki Okręgowy Związek

[63] Warszawsko Mazowiecki Związek

10 związków z największą liczbą licencji w kategorii U19 łącznie (kobiety i mężczyźni)

ZESTAWIENIE

1. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 1166 licencji
2. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 984 licencji
3. Polski Związek Szachowy – 483 aktywnych licencji w woj. mazowieckim
4. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki – 325 licencji

   Adn.: W WMOZ Lekkiej Atletyki kategoria U18 odpowiada kategorii U19.
5. Warszawsko-Mazowiecki Związek Tenisowy – 305 licencji

   Adn.: W WMZ Tenisowym kategoria U18 odpowiada kategorii U19.
6. Polski Związek Judo – 283 licencji w woj. mazowieckim

   Adn.: W Polskim Związku Judo kategoria U18 odpowiada kategorii U19.
7. WOZ Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 258 licencji
8. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Ręcznej – 254 licencji
9. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Bokserski – 221 licencji
10. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 205 licencji

5 związków z największą liczbą licencji w kategoriach mężczyzn łącznie (U13, U15, U17, U19)

Adn.: Liczba związków w zestawieniach została zmniejszona, ze względu na fakt, iż nie każdy związek sportowy licencjonuje zawodników w każdej z wyżej wymienionych kategorii wiekowych.

ZESTAWIENIE

1. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 11831 licencji
2. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 4235 licencji
3. WOZ[64] Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 1813 licencji
4. Polski Związek Szachowy –1390 licencji w woj. mazowieckim
5. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 1148 licencji

[64] Warszawski Okręgowy Związek

5 związków z największą liczbą licencji w kategoriach kobiet łącznie (U13, U15, U17, U19)

ZESTAWIENIE

1. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 3558 licencji
2. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 1930 licencji
3. Polski Związek Gimnastyczny – 888 licencji w woj. mazowieckim
4. WOZ Koszykówki Województwa Mazowieckiego – 767 licencji
5. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 661 licencji

3 związki z największą liczbą licencji łącznie (kobiety i mężczyźni; U13, U15, U17, U19)

ZESTAWIENIE

1. Mazowiecki Związek Piłki Nożnej – 12492 licencji
2. Warszawsko-Mazowiecki Okręgowy Związek Pływacki – 7793 licencji
3. Warszawsko-Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej – 3078 licencji

OBSERWACJE I WNIOSKI

Ilość aktywnych licencji zawodniczych dla dyscypliny a jej oglądalność i sportowy *mainstream*

Obserwacja

Patrząc przez pryzmat badań CBOS[65], dotyczących popularności poszczególnych dyscyplin sportowych w skali całego kraju, łatwo zauważyć, że liczba aktywnych licencji zawodniczych w związkach sportowych często, ale jednak nie zawsze, oddaje stricte popularność danej dyscypliny sportowej w ogóle społeczeństwa.

Wniosek

Popularność danej dyscypliny sportowej w społeczeństwie w dużym stopniu, jednak nie całkowicie, wpływa na jej uprawianie na poziomie zawodniczym wśród mazowieckiej młodzieży.

Rozwinięcie

Stwierdzenie takie potwierdzają przypadki m. in. wyraźnie dominujących dyscyplin (patrz: sekcja ZESTAWIENIA) takich jak piłka nożna, koszykówka czy siatkówka. Szczególnymi wyjątkami są 2 dyscypliny; szachy i pływanie.
Tak wysoka pozycja szachów w zestawieniach może wynikać z rozbieżności danych, jako że przedstawiana liczba licencji była sumą dla dwóch roczników; przypadku pływania natomiast nie da się wytłumaczyć ‘manipulacją’ danych.

Mimo to, że jedynie 4% ankietowanych w badaniach CBOS deklaruje zainteresowanie pływaniem, Warszawsko Mazowiecki Okręgowy Związek Pływania w zestawieniach zawsze znajdował się w ścisłej czołówce. Jaka jest tego przyczyna? W niniejszym raporcie możemy jedynie snuć domysły, aczkolwiek warto wskazać dobrze rozwiniętą infrastrukturę (w województwie Mazowieckim mieści się ponad 50 basenów przystosowanych do pływania sportowego w min. 25 miastach i miejscowościach[66]) oraz szeroką sieć szkoleniową (156 podmiotów prawnych z mazowsza posiada licencję klubową PZP[67]).

Małą liczbę aktywnych licencji zawodniczych, jak na popularność w społeczeństwie, ma Warszawsko-Mazowiecki Związek Tenisowy; według badań CBOS tenis jest czwartą najbardziej interesującą dla Polaków dyscypliną, a w zestawieniach zauważyć można było, że widnieje z reguły między 8 a 10

---

[65] CBOS Flash nr 29/2024 – Zainteresowanie sportem

[66] basenypolskie.pl – woj. mazowieckie

[67] polswim.pl – Spis klubów posiadających licencję PZP (stan na 10 marca 2025 r.)

miejscem. Pierwszą przychodzącą nam na myśl potencjalną przyczyną takiej rozbieżności jest wysoki w porównaniu z innymi dyscyplinami koszt szkolenia zawodniczego, wynikający z konieczności wynajęcia kortów, zakupu sprzętu i bardziej zindywidualizowanego toku treningów.

Płeć a poziom aktywności sportowej na poziomie zawodniczym

Obserwacja

W większości analizowanych związków sportowych (31 z 47), większą liczbę aktywnych licencji zawodniczych można zaobserwować w kategoriach mężczyzn, w porównaniu do kategorii kobiet. Dodatkowo, w zestawieniach ukazujących 10 dyscyplin sportowych z największą liczbą aktywnych licencji zawodniczych z podziałem na płeć, wyraźnie widać większe liczby u mężczyzn.

Wniosek

Wśród młodzieży w województwie mazowieckim, chłopcy są bardziej skłonni do uprawiania sportu na poziomie zawodniczym.

Rozwinięcie

Na przestrzeni lat w Polsce powstało mnóstwo badań naukowych poruszających powyższe zagadnienia. Sugestie potencjalnej przyczyny rozbieżności między płciami w zaangażowaniu w sport na poziomie zawodniczym uwzględniają różnice w motywacjach[68], wpływ stereotypów kulturowych i społecznych[69] czy większe wsparcie środowiskowe dla chłopców[70].

Godne uwagi wyjątki to m. in. piłka siatkowa, jeździectwo i gimnastyka. W pewnym sensie wyjątki te potwierdzają ostatnie dwie z trzech wyżej wymienionych sugestii przyczyn; nie trzeba szukać badań, aby domyślić się, że sieć szkoleniowa dla piłki siatkowej, jeździectwa i gimnastyki jest lepiej rozwinięta dla dziewcząt, w porównaniu z dyscyplinami stereotypowo i kulturowo "męskimi".

---

[68] Preferences of Physical Education Profiles Among Polish Adolescents – Kuśnierz, Zmaczyńska-Witek, Rogowska (2020)

[69] Gender differences in preferences of individual and team sports in Polish adolescents – Kren, Wasowicz, Groffik, Kudlacek (2012)

[70] Gender differences in physical activity among secondary school students in the Visegrad countries – Acs, Bergier, Salonna, Junger, Melczer, Makai (2016)

Warto również wspomnieć, że w istotnej liczbie dyscyplin sportowych (pływanie, piłka ręczna, taekwondo), poziom aktywności między płciami jest względnie zbalansowany. Warto zadać pytanie *dlaczego?* i spróbować przełożyć korzystne czynniki na inne dyscypliny.

Wiek a ilość aktywnych licencji zawodniczych

Obserwacja 1

W większości analizowanych związków sportowych (25 z 47), szczególnie tych najpopularniejszych drużynowych (piłka nożna, siatkówka, koszykówka) najwyższą aktywność można dostrzec w kategoriach U13 i/lub U15.

Obserwacja 2

Liczba aktywnych licencji sportowych najczęściej spada między kategoriami wiekowymi U15 a U17 (w 20 z 47, średnio o 41%) i/lub U17 a U19 (27 z 47, średnio o 38%) albo w tych związkach sportowych, w których kategoria U17 nie występuje między kategoriami wiekowymi U15 a U19 (3 z 47, średnio o 31%).

Wniosek

W okresie przypadającym na zmianę kategorii wiekowych z U15 na U17 i z U17 na U19, (lub z U15 na U19, w związkach sportowych, w których kategoria U17 nie występuje), młodzi sportowcy często decydują się zrezygnować z uprawiania sportu na poziomie zawodniczym.

Rozwinięcie

Najbardziej zwraca na siebie uwagę fakt, że 14/15/16 rok życia, to czas zmiany szkoły i przystąpienia do nauki średniej. Kluczowe dla wytłumaczenia tego zjawiska mogą być również takie czynniki jak wypalenie motywacyjne, wynikające z zmniejszającego się zauroczenia sportem lub idące z dorastaniem problemy zdrowotne i łatwiejsze kontuzje, jak np. pospolite w sportach takich jak siatkówka, koszykówka czy piłka ręczna, tzw. *kolano skoczka,* czyli entezopatia więzadła rzepki.

Najprostszą nasuwającą się na myśl opcją jest ta najmniej optymistyczna; może z wiekiem, ze względu na presję selekcji, zmęczenie czy znalezienie innych zainteresowań, niektórzy młodzi sportowcy po prostu rezygnują w wyniku braku chęci. Sport jest tylko jedną z wielu dostępnych ścieżek rozwoju, niekoniecznie tą dominującą. W efekcie w tym wieku następuje często punkt zwrotny, w którym tylko zdeterminowani pozostają w systemie sportu wyczynowego.

Wracając jednak do kwestii edukacji, warto byłoby zbadać w jakim stopniu szkolnictwo średnie utrudnia kontynuację kariery sportowej. Na chłopski rozum, w pewnym stopniu na pewno; w szkole średniej zwiększa się obciążenie

programowe, liczba godzin lekcyjnych i presja na wyniki. Dodatkowo, część nastolatków, decyduje się na wybór placówki bardziej oddalonej od miejsca zamieszkania, przez co dojazdy zabierają coraz więcej czasu i sił. Nie można zapominać o możliwości nauki w Szkołach Mistrzostwa Sportowego lub innych szkołach sportowych, jednak często wiąże się to z poświęceniem poziomu edukacji. Trudno nie zadawać pytań *Czy polski system edukacji wspiera uprawianie sportu na poziomie zawodniczym? Jeżeli nie, jak można go ulepszyć?*

Niszowość sportu a kontynuacja aktywnego zawodnictwa wraz z wiekiem

Obserwacja

Patrząc na trendy zmian w liczbie aktywnych licencji zawodniczych, większą stałością wyróżniają się te związki sportowe, które odpowiadają dyscyplinom uznawanym za bardziej *niszowe* (tj. np. strzelectwo, rugby, sporty motorowodne).

Wniosek

Młodzież uprawiająca mniej popularne dyscypliny sportowe jest bardziej skłonna do kontynuacji kariery zawodniczej wraz z wiekiem.

Rozwinięcie

Wysuwając domysły, zjawisko takie spowodowane może być mniejszym nasyceniem konkurencją; w przypadku dyscyplin niszowych rywalizacja odbywa się zwykle w mniejszych grupach, co redukuje presję wykluczenia w wyniku selekcji i pozwala być bliżej profesjonalności. Inną przyczyną może być po prostu silniejsza motywacja, wynikająca bezpośrednio z własnego zainteresowania dyscypliną, a nie z masowej popularności.

W sprzeczności do tego stwierdzenia można podać przykład tenisa i Warszawsko-Mazowieckiego Związku Tenisowego, gdzie od kategorii U12 wraz z wiekiem liczba aktywnych licencji rośnie. Jednakże jak wcześniej wspomniano, tenis uchodzi za sport *prestiżowy,* wymagający dużego zaplecza i środków, dlatego w dużej części decyzja na uprawianie tej dyscypliny na poziomie zawodniczym jest spowodowana czymś więcej niż hobby, co przyciąga starszych i zatrzymuje młodszych.

ZAKOŃCZENIE

Komentarz autora

Jan Małek
Przewodniczący Komisji Sportu i Kultury
MSWM

"Będąc całkowicie szczerym, po sformułowaniu raportu mam więcej pytań niż odpowiedzi. Najbardziej ciekawi mnie, dlaczego z wiekiem coraz mniej młodych osób uprawia sport na poziomie zawodniczym. W rozwinięciu do tego trzeciego wniosku wymieniliśmy parę pomysłów na potencjalne przyczyny: wypalenie motywacyjne, przychodząca z dorastaniem większa podatność na kontuzje czy chaos spowodowany rozpoczęciem nauki w szkole średniej. Spośród nich właśnie ten aspekt edukacyjny wydaje się najważniejszy. W porównaniu z wypaleniem czy zdrowiem, tematami względnie pospolitymi w środowisku sportowym, o trudnościach łączenia sportu z nauką nie ma nawet słowa. W mojej opinii, kluczowe dla młodzieży byłoby zwiększenie świadomości o wyzwaniach wynikających z konieczności łączenia szkolenia sportowego z edukacją obowiązkową; młodzi sportowcy nie powinni musieć wybierać między kontynuacją kariery a uzyskaniem godnego wykształcenia."

Podziękowania

Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Mazowieckiego w Warszawie, partnerom, patronom i wszystkim uwzględnionym związkom sportowym chcielibyśmy podziękować za wszelką pomoc, jaką otrzymaliśmy przy zbieraniu danych, formułowaniu raportu, ale też przy działaniach, które nastąpią po publikacji.

Autorzy:

Jan Małek – Przewodniczący Komisji

Alan Głażewski – członek Komisji

Igor Karpiej – członek Komisji

Karol Kowalczyk – członek Komisji

Łukasz Rogalski – członek Komisji

Maksymilian Mąkosa – członek Komisji

Oskar Wasilewski – członek Komisji

Piotr Uss – członek Komisji

W przypadku pojawienia się jakichkolwiek uwag, niedopowiedzeń lub propozycji współpracy, prosimy o kontakt: jan.malek@mswm.pl.